

Regeringskansliet Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om betänkandet SOU 2025:93 En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk.

Er beteckning: LI2025/01500

Länsstyrelsens yttrande angående delbetänkande 2024:91

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig gällande förslagen i delbetänkandet 2024:91 Ett tydligt regelverk för ett aktivt skogsbruk. En del av förslagen i det nu aktuella slutbetänkandet utvecklar förslagen från delbetänkandet. De synpunkter som Länsstyrelsen lämnat i yttrandet över delbetänkandet upprepas inte i detta yttrande.

Länsstyrelsens roll, regional förankring

I dag ser vi en ökad konkurrens om skogen och dess olika värden vilket lett till ökade målkonflikter.

Länsstyrelsen vill verka för en hållbar skogsnäring med lönsamma företag. Strukturen på skogsägandet varierar över landet och det finns en mångfald av företag som på olika sätt använder och baserar sin verksamhet på skogen. Mellan länen varierar andelen produktiv skogsmark, vilket innebär att skogliga frågor är relevanta för alla län men utifrån länets och länets skogliga aktörers olika förutsättningar. Även om skogen oftast ses som en sektor i sig behöver den hanteras i ett sammanhang med andra frågor. För att skapa robusthet och säkra långsiktigheten behöver hänsyn till andra nationella mål vägas in. Det gäller biologisk mångfald, ekosystemtjänster, klimatförändringarnas påverkan på skogsbruket och behovet av klimatanpassning inom skogsbruket. Det krävs med andra ord ett helhetsgrepp som beaktar samtliga utmaningar vi står inför som rör skogen; ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Det nationella skogsprogrammet i Sverige är en samverkansprocess som syftar till att hantera komplexa och ofta konfliktfyllda frågor inom skogspolitiken. Länsstyrelsen förordar att regeringen använder det nationella skogsprogrammet som bärare inom det skogspolitiska området, i likhet med hur skogsprogram används i andra länder med omfattande skogssektor. Eftersom skillnader finns mellan länen förordas även förankring genom de regionala skogsprogrammen. De regionala skogsprogrammen kan fungera som regionala skogliga råd för att bidra till att uppfylla den svenska skogspolitiken.

Regionala skogsprogram finns för närvarande framtagna av länsstyrelser inom vissa län. Länsstyrelsen i Uppsala län har inget uppdrag om regionalt skogsprogram, och det finns heller inga medel för att arbeta med detta. För att öka genomslagskraften i det Nationella skogsprogrammet förordar Länsstyrelsen att uppdrag lämnas om genomförande av regionala skogsprogram, med medföljande finansiering.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsens sammanfattande förslag och bedömningar:

- Bygg vidare på de samverkansstrukturer som finns, såsom de regionala skogsprogrammen eller andra former av regionalt samarbete. Det borgar för hänsynstagande till de skilda förutsättningarna i olika län. Länsstyrelsen har i sin roll möjlighet att samordna staten regionalt i detta arbete.
- Skogen är en förnybar resurs med lång cykel, vilket gör att insatser som görs får effekt på lång sikt. De åtgärder som vidtas måste vara väl avvägda och ta hänsyn till riskerna.
- Insatser för skogsnäringen måste ta hänsyn till skillnaderna mellan olika kategorier av skogsägare. Privata och mindre skogsägare har andra förutsättningar och mål med sitt ägande än de större. Skogsägandet har ofta en nära koppling till lantbruket och landsbygdens utveckling där skogsbruket kan vara en viktig del i finansieringen av jordbruksföretagen. Ungefär hälften av intäkterna från skogsbruk återinvesteras i lantbruksverksamhet och skogen fungerar bland annat som en garant för lån. En för långtgående reglering riskerar att påverka möjligheterna till ett livskraftigt jordbruk. För mindre skogsägare kan det vara kostsamt att genomföra större

utredningsåtgärder då kostnaden för utredningen i flera fall kommer överstiga förväntad avverkningsintäkt. Ur denna aspekt är ökad förutsägbarhet och lättnader eller förenklingar av regelverk betydelsefullt.

- Ett förenklat regelverk enligt utredningens förslag förutsätter att frågan om tillräcklig hänsyn fångas upp av markanvändaren genom kunskapsinhämtning och egenkontroll, för att värdefull natur- och kulturmiljö inte ska skadas.
- Fornlämningar och kulturlämningar är en ändlig resurs och lättnader i lagstiftningen som innebär att de får förstöras behöver vägas mot deras värde. Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att sektorsansvaret för kulturmiljölagen (fornlämningar och kulturlämningar) överförs från Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen till Skogsstyrelsen.
- Skyddet för fåglar i Sverige behöver vara utformat så att det på ett tydligt sätt kan genomföra fågeldirektivets syfte.
- Resurser för att ta fram vägledning samt genomföra rådgivning och uppföljning är en nyckelfråga, i synnerhet för Skogsstyrelsen. Systemet är i grunden gott och bristerna beror i hög grad på otillräckliga resurser.
- Mål och uppdrag kopplade till att begränsa viltskador på skog behöver vara väl underbyggda och tydligt formulerade.

Fördjupade synpunkter

Internationella åtaganden

Länsstyrelsen saknar en djupare och bredare konsekvensanalys av hur utredningens förslag kan gå i takt med internationella åtaganden såsom konventionen om biologisk mångfald, den internationella konventionen för biologisk mångfald, EU:s naturrestaureringsförordning, avskogningsförordningen, vattendirektivet och miljökvalitetsnormer.

Viktiga klimatfrågor berörs inte

Utredningen har inte i tillräcklig utsträckning tagit upp klimatförändringens negativa påverkan på skogens hälsa och dess

konsekvens i form av minskad kolinlagring. Länsstyrelsen efterlyser ett större fokus på klimatanpassning för att stärka skogens vitalitet och ekosystemens funktioner och därigenom skapa resiliens mot klimatbetingade störningar.

Negativa konsekvenser för biologisk mångfald

Utredningens förslag om bland annat gödsling och främmande trädslag kan få allvarliga konsekvenser för den biologiska mångfalden. Länsstyrelsen anser att förslagen skulle behöva vägas tydligare mot den skada som kan uppstå, det vill säga hur stor nytta har åtgärden för produktionsmålet och hur stora konsekvenser kan uppstå för miljömålet.

Skogens resurser

Länsstyrelsen saknar resonemang om alternativa värden och affärsmodeller, till exempel kvalitetsvirke och värde av skogen för besöksnäring, rekreation etc.

Kap. 1 Författningsförslag

Länsstyrelsen tillstyrker förslag om rätt till ersättning enligt 19 § skogsvårdslagen (1.1). Länsstyrelsen anser att det är positivt om möjligheten till ersättning förenklas vid långtgående begränsningar till följd av fridlysningsbestämmelserna. Länsstyrelsen anser att det inte ska ske på bekostnad av strategiskt områdesskydd. Det behöver säkerställas att ersättning enligt denna regel har en budget som regleras efter behov och omhändertas löpande i efterföljande budgetår för att markägare inte ska bli lidande.

Länsstyrelsen tillstyrker vidare tillägg i 4 § jaktlagen (1.2) om att förebygga och begränsa skador orsakade av vilt.

Länsstyrelsen avstyrker förslag om främmande trädslag (1.1 och 1.4). Länsstyrelsen anser att nuvarande bestämmelse om främmande trädslag i 9 § skogsvårdsförordningen tillsammans med bestämmelserna i SKSFS 2011:7 ska fortsätta att gälla tills vidare.

Länsstyrelsen anser att ändringen i 7 kap. 7 § miljöbalken (1.3) är olämplig, då det är oklart när den kan tillämpas samt att negativa konsekvenser för naturmiljön riskeras. Nuvarande möjligheter till upphävande av reservat bedöms som tillräckliga. Under 5.4 utvecklas Länsstyrelsens resonemang.

Länsstyrelsen anser att förslaget om ändring i 4 § artskyddsförordningen (1.7) behöver utredas vidare. Länsstyrelsens bedömning är att det redan i dagsläget finns en tröskel för när förbudet i 4 § 4 aktualiseras och ser inte att den föreslagna ändringen i sig innebär något förtydligande om hur denna tröskel ska bedömas. Under 5.3 utvecklas Länsstyrelsens resonemang.

Länsstyrelsen anser att förslaget om tillägg i 5 § förordningen med länsstyrelseinstruktion om att medverka till att begränsa och förebygga skador av vilt i skogen (1.10) behöver förenas med ett förtydligt uppdrag. Länsstyrelsen har inga invändningar mot uppdraget i sig, men det är inte tydligt hur länsstyrelsen ska arbeta med detta utöver vårt nuvarande uppdrag. Under 8.9 utvecklas Länsstyrelsens resonemang.

Kap. 5 Ny syn på naturvårdsavsättningar och klimathänsyn

5.1 Formellt skyddad skog och frivilliga avsättningar

Länsstyrelsen anser att förslaget om att regeringen bör uttala en tydlig politisk avvägning för hur stor areal som bör undantas från skogsbruk och därmed också hur stor areal som kan användas för skogsbruk (5.1), behöver utredas grundligt. Ett sådant mål behöver kunna sträcka sig över tid och vara stabilt oavsett politisk majoritet, samtidigt behöver det finnas en flexibilitet för att möta förändringar i omvärlden. Länsstyrelsen betonar att nationella mål för hur stor areal av skogsmarken som ska skyddas genom formellt områdesskydd, vilka naturtyper, arter och på vilka platser dessa ska skyddas, behöver baseras på vetenskapliga grunder, Sveriges internationella åtaganden och regionala förutsättningar. Det är inte tydligt i utredningen vilken typ av arealer som skulle räknas in i det som ska undantas från skogsbruk.

5.2 Miljöhänsyn vid skogliga åtgärder

Kulturmiljöarbetet i skogen

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att förslaget om att utforma en strategi och styrmedel för att bevara, använda och utveckla de mest skyddsvärda kulturhistoriska lämningarna innebär ett mycket omfattande arbete och kommer att kräva tillskott av resurser till

berörda myndigheter. Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att sektorsansvaret för kulturmiljölagen (fornlämningar och kulturlämningar) överförs från Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen till Skogsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill vidare uppmärksamma att det kommer att behövas en översyn av kulturmiljölagstiftningen om skyddet för lämningar avses lättas upp. Fornlämningar och kulturlämningar är en ändlig resurs och lättnader i lagstiftningen som innebär att de får förstöras behöver vägas mot deras värde.

Generell hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Den generella hänsynen är inte alltid tillräcklig för att skydda arter. Utan tillräcklig kunskap hos markanvändaren kan skogsbruksåtgärder leda till negativ påverkan på hotade och/eller fridlysta arter. Länsstyrelsen vill lyfta vikten av resurser till myndighetsstöd med underlag och rådgivning för markanvändare.

Hänsynsuppföljning

Länsstyrelsen delar utredarens bild att uppföljning av den generella hänsynen är viktigt. Uppföljning bidrar till värdefull kunskap vid framtagande av vägledningar, och i förlängningen ökar tydligheten för verksamhetsutövare. Länsstyrelsen vill också uppmärksamma betydelsen av att den hänsyn som tas till fridlysta arter vid olika skogsbruksåtgärder följs upp, utvärderas och anpassas utifrån resultatet.

5.3 Skydd för fåglar

Bedömning av tillfredsställande nivå

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att regeringen på lämpligt sätt upprättar en nationell förteckning över fågelarter vars populationer inte befinner sig på en tillfredsställande nivå (5.3). Länsstyrelsen ser positivt på att utredningen lyfter behovet av förebyggande arbete för att bevara vilda fåglar och att det ska finnas en välgrundad lista med vilka fåglar som inte bedöms vara på en tillfredsställande nivå. Det innebär en tydlighet för både myndigheter och markanvändare.

Vidare anser Länsstyrelsen att skillnader i arters utbredning inom landet måste beaktas. Bevarande av lokala populationer är viktigt för arters långsiktiga bevarande och bevarande av den genetiska

mångfalden inom den biogeografiska regionen. Lokalt kan arterna ha en viktig nyckelfunktion i ett fungerande ekosystem. Försvinner en art lokalt kan det ha stora konsekvenser för andra arter och upprätthållande av skogens resiliens.

Vägledning om hänsyn till fåglar

Fågeldirektivet omfattar samtliga fågelarter som naturligt förekommer inom EU.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att det behöver beaktas att hänsyn kan behöva tas till skogslevande fåglar vid skogsbruk, även i de fall de inte kvalar in på listan över de populationer som inte befinner sig på en tillfredsställande nivå, för att undvika kumulativa effekter och bibehålla den tillfredsställande nivån. Beroende på vilka fåglar som pekas ut på listan kan det alltså behövas vägledning för ytterligare arter. Ett fortsatt arbete med Skogsstyrelsens artvisa vägledningar och att de uppdateras utifrån hänsynsuppföljning och vetenskapliga studier bidrar till tydlighet för markanvändaren.

Hänsyn till vilda fåglar i vardagslandskapet

Länsstyrelsen anser att hänsyn till vilda fåglar utanför skyddade områden också är en viktig del i bevarandet. I många fall kan det räcka med mindre anpassningar som kan rymmas inom intrångsbegränsningen.

Ju mindre hänsyn som tas i vardagslandskapet, desto större blir behovet av att skydda stora områden, vilket också skulle innebära att skogsbruket avsevärt försvåras. Länsstyrelsen ser en risk att markägare då kan drabbas av betydande begränsningar om markägaren har sin mark inom ett område som pekas ut där livsmiljöer behöver bevaras eller skyddas.

Om det finns tydlig vägledning kan hänsyn planeras av markanvändaren över tid och över ett större område än en enskild avverkning. Det bör öka förutsägbarheten och minska behovet av oväntade, begränsande beslut från tillsynsmyndigheten i ett enskilt ärende.

Ändringar i artskyddsförordningen

Skyddet för fåglar i Sverige behöver vara utformat så att det kan uppfylla skyldigheten att genomföra fågeldirektivets syfte.

Eftersom det nyligen kommit en dom från EU-domstolen och då EU-kommissionen har aviserat att en vägledning om tolkning av fågeldirektivet är på gång, anser Länsstyrelsen att lagändringar och framtagande av vägledning först ska beakta dessa för att undvika ytterligare behov av ändringar inom kort.

Länsstyrelsen anser att det viktigaste för en ökad tydlighet är att fortsatt prioritera framtagande av vägledning och kunskapshöjande rådgivning, både vad gäller arter och hur den tillfredsställande nivån ska bedömas.

5.4 Upphävande av områdesskydd

Länsstyrelsen avstyrker förslagen om när naturreservat och biotopskyddsområden ska kunna upphävas (5.4).

Länsstyrelsen anser att det inte är tydligt hur förslaget skulle bidra till produktionsmålet eller förenklingar för den enskilde markanvändaren, samtidigt som kostnaderna för staten kan bli höga och konsekvenserna för bevarandet av den biologiska mångfalden riskerar att bli betydande.

Länsstyrelsen anser att ett varaktigt och strategiskt områdesskydd är viktigt. Enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog strävar man efter att skydda stora sammanhängande områden av prioriterade skogstyper inom regionala värdestrakter.

Att upphäva naturreservat utan synnerliga skäl medför konsekvenser för staten, samhället och miljön. Staten kan förlora stora summor investerade pengar, dels genom nedlagda resurser på det omfattande arbete som görs vid bildandet av ett naturreservat, dels om kostnaden för att investera i nya markområden att skydda har stigit jämfört med det belopp av intrångsersättning som återbetalas. Även förtroendet hos allmänheten kan minska. Möjligheten att upphäva, liksom att revidera de föreskrifter och skötselplaner för naturreservat som finns i dag, bedöms vara tillräckliga för de behov av ändringar som kan uppstå.

Länsstyrelsen ser också att återbetalning av intrångsersättning med stöd av 31 kap. 15 § miljöbalken inte alltid kommer att kunna göras eftersom talan om återbetalning ska väckas senast tio år efter det att ersättningen betalades ut.

När det gäller biotopskyddsområden är förslaget formulerat så att upphävande kan ske om det finns "skäl för det" och om markägaren samtycker till det. Det finns ingen närmare begränsning av vilka skäl som kan godtas, vilket Länsstyrelsen anser är alltför långtgående.

Kap. 6 Mer variationsrikt skogsbruk

Som ett led i ett variationsrikt skogsbruk för utredaren fram att det skulle vara fördelaktigt att tillåta markägaren bruka delar av sin fastighet mer intensivt, för att öka möjligheten att återskapa naturvärden och lämna mer hänsyn på andra arealer. Både produktions- och miljövärden skulle enligt utredaren värnas och gynnas av det. Länsstyrelsen anser att detta är ett intressant förslag att arbeta vidare med. Det krävs dock ytterligare utredning innan det går att påbörja en intensivare skogsbruksmodell enligt utredarens förslag.

Länsstyrelsen instämmer i att det behövs mer kunskap om hyggesfria brukningsmetoder och efterlyser förslag som skulle leda till att sådana metoder vann insteg.

Länsstyrelsen saknar resonemang om alternativa värden och affärsmodeller som skulle innebära ett fokus på ett mindre extensivt skogsbruk med större satsning på kvalitetsvirke, långlivade produkter och ökat nyttjande av andra värden i skogen inklusive rekreation, kolinbindning, spridningsvägar för arter, fördröjning av vatten i landskapet med mera.

Kap. 7 Ökad rådgivning

Länsstyrelsen är enig med utredaren i den problembild som beskrivs. Utvecklingen med minskad rådgivning är bekymmersam.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att rådgivning ska utgöra en betydelsefull del av Skogsstyrelsens kärnverksamhet (7.4).

Länsstyrelsen bedömer att mer statlig rådgivning efterfrågas av skogsbrukets aktörer och att det kan göra reell skillnad i skogen för att nå skogsvårdslagens båda mål.

Länsstyrelsen vill lyfta vikten av att rådgivning utifrån aspekterna natur, kultur och produktion behöver ske samordnat för att inte bli otydlig eller motstridig för markanvändaren.

Även Länsstyrelsen kan ses som en genomförandepart genom de regionala skogliga råd som föreslås med utgångspunkt i skogsprogrammen.

Kap. 8 Ökad skogsproduktion

8.1 Ett produktionsmålssystem för uppföljning och utvärdering

Det är positivt att de två jämförbara målen i skogen båda får uppföljningsbara mål. Enligt utredningen föreslås målet bygga på den årliga hållbara och totala volymtillväxten av biomassa. Detta är ett smalt mål som inte säger något om tillväxten inom sektorn i stort. Rimligtvis bör tillväxtmål inom skogssektorn kunna knytas tydligare till de politiska mål som finns inom hållbar regional tillväxt respektive landsbygdsutveckling.

Länsstyrelsen anser att de av utredningen föreslagna preciseringarna saknar en tydlighet i vad som ska mätas och hur. Det finns inte heller någon värdering mellan målen eller någon beskrivning av målkonflikter mellan dem. Bland de föreslagna indikatorerna finns det ingen indikator som mäter lönsamhet i företagen.

8.3 Främmande trädslag

Förslaget om främmande trädslag avstyrks. Länsstyrelsen motsätter sig att underlätta etablering av främmande trädslag. Länsstyrelsen anser att användande av främmande trädarter inom skogsbruket måste ske med försiktighet och föregås av vetenskapliga utredningar om hur det påverkar den biologiska mångfalden. Det behöver vara klart hur trädslagen påverkar mark och artsammansättning och om det finns risk att de aktuella trädslagen sprider sig invasivt. Främmande arter utgör ett allt större hot mot den biologiska mångfalden. Riskerna med att föra in nya trädslag i stor skala är oöverskådliga och kommer att förändra de skogliga ekosystemen i grunden. Om förslaget om ökad användning av främmande trädslag genomförs, behöver lagstiftningen ses över vad gäller ansvar för att motverka spridning av trädindivider och uppföljning av risker och konsekvenser.

En ökad användning av främmande trädslag kan motverka möjligheten att nå flera av Sveriges miljö kvalitetsmål, särskilt

Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv. Dessa mål bygger på bevarandet av inhemska arter och naturliga skogsekosystem, vilka riskerar att påverkas negativt genom konkurrens, spridning och förändrade livsmiljöer till följd av främmande trädarters etablering. Även miljömålet Myllrande våtmarker kan påverkas negativt genom förändrad hydrologi och ökade ekologiska risker.

Flytt av inhemska provenienser norrut eller av ädellöv från norra Tyskland till södra Sverige är exempel på alternativa åtgärder som skulle kunna minska konsekvenserna av klimatförändringarna.

8.4 Bättre återväxt

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen får i uppdrag att se över sina föreskrifter om föryngringsåtgärder, i syfte att förbättra möjligheterna för en tillsyn som är relevant för ett gott föryngringsresultat (8.4). I utformningen av föreskrifterna måste hänsyn tas till skogens varierande tillväxttakt i landet för att inte orsaka negativ påverkan på skogens kolinbindningspotential eller bundet kolförråd i marken. En längre tillväxtperiod ger klimatnyttor genom koldioxidupptag, kolinbindning i mark och upptag i underjordisk biomassa.

8.5 Bättre ungskogar

Länsstyrelsen anser att det är angeläget att Skogsstyrelsen inkluderar ungskogar i sin rådgivningsverksamhet (8.5).

8.6 Gödsling

När det gäller förslaget om gödsling (8.6) vill Länsstyrelsen uppmärksamma följande. Tillförande av gödning förändrar skogens ekosystem i grunden. Utredningen tar inte tillräcklig hänsyn till befintlig kunskap om gödslingens negativa påverkan på den biologiska mångfalden när markkemin ändras.

Förslaget ställer höga krav på kunskap hos markanvändaren om området och hur naturmiljön kan påverkas, särskilt då kravet på samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken för gödsling föreslås tas bort i delbetänkandet för denna utredning.

Länsstyrelsen instämmer i att Skogsstyrelsens allmänna råd och rekommendationer behöver uppmärksamma gödslingens påverkan på miljön och vilka marker som inte bör gödslas. Vid en eventuell

översyn av dessa är det viktigt att uppmärksamma i vilka naturmiljöer gödsling kan motverka miljömålet och för vilka naturmiljöer det finns behov av att behålla skyddszonen på 25 meter, utöver sjöar och vattendrag. I Uppsala län finns till exempel kalkbarrskogar där gödsling skulle innebära betydande negativa konsekvenser för förekommande arter. Det kan också behövas särskild bedömning av storleken på skyddszon i närheten av Natura 2000-områden om det finns risk för spridning till dessa och huruvida åtgärden är förenlig med 7 kap. 28 a § miljöbalken.

8.8 Begränsa skogsskadorna

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att Länsstyrelsen ska få i uppdrag att göra en översyn av reservatsföreskrifter utifrån risken för skogsskador i reservaten och i skog i anslutning till naturreservat. Länsstyrelsen bedömer, liksom Skogforsk¹, att det endast är aktuellt i lokala fall, varför ett generellt uppdrag inte är påkallat.

Länsstyrelserna ser över reservatsföreskrifter löpande och det finns inget som hindrar myndigheten att göra en översyn av reservatsföreskrifterna när det anses nödvändigt. Länsstyrelsen följer också Naturvårdsverkets vägledning om hantering av storskaliga angrepp av granbarkborrar i naturreservat och nationalparker (NV-00989-25, NV08793-23, NV-00099-20) som uppdaterades senast den 3 februari 2025.

Länsstyrelsen ser att en insats enligt förslaget skulle vara resurskrävande. Om förslaget genomförs krävs tillskott av resurser.

8.9 Viltskador på skog

Mål för skog och klövvilt

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att ett tydligt mål att förebygga och begränsa skador orsakade av vilt regleras i författning. Ett sådant mål kan öka tydligheten och ge ett större mandat för myndigheter och andra aktörer att arbeta mer aktivt med frågan.

¹ [Granbarkborrar i skyddad natur kan påverka lokalt men inte regionalt - Skogforsk](#)

Inför formuleringen av ett sådant mål vill Länsstyrelsen dock framhålla följande.

Det behöver vara tydligt vilka djur som står bakom skadorna på skog och i vilka bestånd skadorna finns, för att kunna skapa tydliga mål för att begränsa skadorna.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens förslag om att färskas skador svårigen kan bedömas från år till år utan bör utgöras av ett medelvärde över tre år för att ge en mer rättvisande bild över skadesituationen.

Det befintliga målet för älgförvaltningen behöver ses över. Enligt SLU:s senaste rapport "Utvärdering av de kvantitativa målen inom den svenska älgförvaltningen" är målet inte rimligt. Älgstammarna måste enligt denna rapport sänkas till en till två älgar per 1 000 ha, vilket i stort sett inte utgör en jaktbar stam. Detta gör att nuvarande förvaltningsmål om "En livskraftig älgstam med hög kvalitet" inte kan nås och bör revideras till ett mer realistiskt mål.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att målet, liksom ansvarsfördelningen för hur det ska nås, formuleras tydligt och på ett sådant sätt att konflikter inte uppstår mellan markägare och myndigheter, likaså att finansieringen står i proportion till det arbete som krävs för myndigheten.

Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande av vad som avses i det föreslagna tillägget i länsstyrelseinstruktionen om att länsstyrelsen ska medverka till att förebygga och begränsa skador av vilt.

Kap. 12 Tydligare miljökvalitetsmål

12.6 Lösningförslag miljömålssystemet

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att regeringen återkommande ger Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå etappmål för att tydligare styra miljömålsarbetet mot de uppsatta politiska målen (12.6).

12.7 Miljökvalitetsmålet Levande skogar

Länsstyrelsen ser inte tillräckliga skäl för att ändra preciseringarna enligt utredarens förslag. Det är inte tydligt hur dessa förändringar skulle förbättra för vare sig produktions- eller miljömålet.

När det gäller förslaget om att ändra preciseringen för kulturmiljövärden så att endast en del av dem behöver bevaras, vill Länsstyrelsen uppmärksamma att det befintliga kulturmiljömålet – ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas – inte står för det att bara en del kulturmiljöer ska bevaras, utan för det positiva i bevarandet av en stor variation av olika typer av kulturmiljöer.

Utredaren anser att miljökvalitetsmålet Levande skogar ska följas upp och utvecklas med ett evidensbaserat arbetssätt (12.7). Länsstyrelsen ser det som en självklarhet att arbetet med miljökvalitetsmålen ska vila på en vetenskaplig grund, och att målen så långt möjligt uttrycks specifikt och mätbart.

12.8 Miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan

Länsstyrelsen är positiv till förslaget att ge Naturvårdsverket i uppdrag att följa upp avverkning, tillväxt och naturlig avgång samt att på sikt integrera skogsuppföljning i miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Detta ligger i linje med den europeiska klimatpolitiken och bör integreras i nationell uppföljning. Det är samtidigt viktigt att säkerställa att indikatorer och uppföljning inte exkluderar viktiga källor till utsläpp från skogen, risker till skogens ekosystem eller effekter av att ändra på skogsbruksmetoder. Detta innebär att indikatorer och uppföljning ska inkludera våtmarker, dikning, jordart, markkol samt underjordisk biomassa för att täcka in skogens totala klimatpåverkan, positiv som negativ.

Förslaget att hitta områden för återbeskogning bör hanteras med hänsyn till alternativ markanvändning samt fördjupad analys av markens lämplighet för beskogning. Beräkning av climateffekter av markberedningsåtgärder som exempelvis dikning eller grävning bör inkluderas i helhetsbedömningen av förslagets lämplighet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Cecilia Magnusson, chefsjurist Marcus Edelgård, avdelningschef miljöavdelningen Lennart Nordvarg, avdelningschef landsbygdsavdelningen Michael Persson, enhetschef Ulrika Gunnesby, enhetschef Stina Röjerås, klimat- och energistrateg Aino Inkinen, naturvårdshandläggare Sonja Preuss, vilthandläggare Elias Bergman Trygg, och kulturmiljöhandläggare Stefan Elgh medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

li.smf@regeringskansliet.se